

Redaktionelt forord

Banebrydende begivenheder som den igangværende finansielle krise giver anledning til, at eksisterende paradigmer, ideologier og idéer tages op til fornyet overvejelse. Det gælder i udpræget grad for økonomiske ideer og den økonomiske politik. Idéer kan udgøre det normative eller faglige udgangspunkt for en ført økonomisk politik, de bliver videnskabeliggjort i økonomiske lærebøger, og de videreformidles i medierne af økonomiske eksperter og fagjournalister. Det ses tydeligt af den offentlige debat, at den finansielle krise har givet anledning til, at det økonomiske idé-pendul nu svinger mod mere og bedre offentlig regulering af de engang så frie markeder. Hvor det i flere år har været almindeligt accepteret visdom, at markeder i stor udstrækning er selvregulerende, er der nu opstået en situation, hvor forskellige former for offentlig styring atter bringes på banen – på nationalt niveau såvel som på internationalt niveau.

Lektor *Poul Thøis Madsen* ved Ålborg Universitet har som gæstereдаktor af dette temanummer af *Økonomi & Politik* valgt at sammensætte en række bidrag, der bringer os hele vejen rundt om disse aktuelle problemstillinger. I den første artikel af *Martin B. Carstensen* og *Jesper Møller Pedersen* gives der en introduktion til den efterhånden omfattende faglitteratur om idéers politisk-økonomiske betydning. De teoretiske pointer illustre-

res med den igangværende finanskriser. Artiklen konkluderer, at under de nuværende omstændigheder – midt i den finansielle og økonomiske krise – eksisterer der et idemæssigt vakuum, som forskellige politiske aktører søger at udfylde med netop deres verdensopfattelse.

Christian Albrekt Larsen og *Jørgen Goul Andersen* præsenterer et eksempel på, hvordan og under hvilke betingelser en central økonomisk idé udvikler sig i den økonomiske politik. Helt konkret illustreres det ved at undersøge synet på arbejdsløshed i Danmark, der via en stille revolution har udviklet sig fra et såkaldt konjunkturparadigme til et strukturparadigme, som nu deles på tværs af partiskel.

Balder Asmussen anlægger et bredere perspektiv og viser, hvordan et idé-pendul kan svinge fra en keynesiansk økonomisk politik til en politik præget af neoklassiske ideer for derefter at svinge tilbage igen i retning mod keynesianismen. Set i lyset af disse paradigmeskift i den økonomiske politik bliver det desto mere problematisk, som påvist af *Jesper Jespersen*, at de fleste økonomiske lærebøger overvejende er baseret på den ene af de to ideer. Neoklassisk generel ligevægts-teori lader til at udgøre et enerådende makroøkonomisk paradigme på de videregående uddannelser. I forlængelse af dette argu-

ment påviser *Poul Thøis Madsen*, at de økonomiske eksperter, der oftest refereres til i medierne, fungerer inden for det samme snævre neoklassiske paradigme. Det ved journalisterne tydeligvis ikke og fremstiller derfor den neoklassiske forestillingsverden som en sandhed. Det betyder, at økonomeksperterne ikke får noget fagligt modspil i offentligheden.

Som afslutning gives et eksempel på, at der findes internationale økonomisk-politiske idéer, som har svært ved at finde vej i den danske virkelighed. *Ole Helby Petersen* viser, hvordan idéen om offentlig-private partner-

skaber (OPP) udbredes verden over og undrer sig over, hvorfor Danmark indtil videre er gået ram forbi. Forklaringen skal primært findes i, at de centrale ministerier med Finansministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet som toneangivende spillere indtager modstridende positioner. Der er gået magtkamp i OPP. Konsekvensen er en delvist ukoordineret statslig politik for OPP og en meget langsom og begrænset omsætning af ideen til praksis.

Martin Marcussen og Karsten Ronit
Ansvarshavende redaktører

Hermed indkaldes til generalforsamling i

Selskabet for Historie og Samfundsøkonomi

onsdag den 6. maj 2009, kl. 16.30
i DJØF Forlags mødelokale
Lyngbyvej 14, stuen, 2100 København Ø

Dagsorden er fastsat i henhold til vedtægterne.
Forslag til vedtægtsændring genfremsættes i overensstemmelse med vedtægterne.